

August Chełkowski

Senator z województwa katowickiego

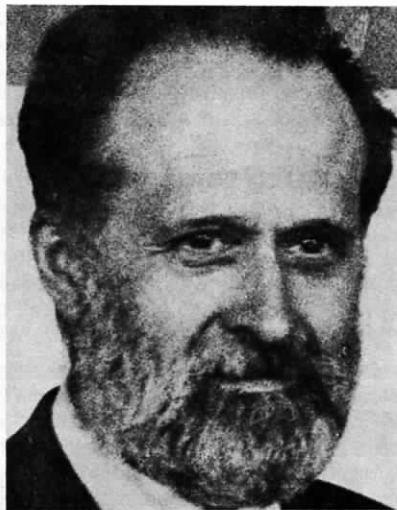
W wyborach do Senatu 4 czerwca 1989 r. otrzymał 878 869 głosów, czyli 63,95% oddanych głosów ważnych (1 374 351).

Członek Komisji: Gospodarki Narodowej;
Kultury, Środków Przekazu, Nauki i Edukacji Narodowej;
Spraw Zagranicznych.

Urodził się 27.02.1927 w Telkwiach w Prusach Wschodnich w rodzinie zasłużonej w walce o polskość Warmii. Jego ojcem chrzestnym był (spokrewniony przez babkę) Kazimierz Donimirski, czołowy działacz Związku Polaków w Prusach Wschodnich (opisany przez M. Wańkowiczą w *Na tropach Smętka*). Ojciec, inż. rolnik i działacz gospodarczy, wrócił w 1930 z rodziną do Polski, zginął w 1939.

Ukończył Liceum Ogólnokształcące im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, a następnie w 1952 fizykę na Uniwersytecie Poznańskim. W czasie studiów był asystentem w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Poznaniu. W 1959 zrobił doktorat, w 1963 habilitację, a w 1973 został mianowany prof. nadzwyczajnym. Odbił dwa staże naukowe za granicą: w 1959/60 na Sorbonie i w 1971/72 w University of California Los Angeles.

W 1965 rozpoczął pracę w filii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Katowicach (przekształconej w 1968 w Uniwersytet Śląski). Przez cały czas kieruje Katedrą (Zakładem) Fizyki Ciała Stałego. W 1968—1972 był dziekanem Wydziału Matematyczno-Fizyczno-Chemicznego UŚI. Dwukrotnie pełnił funkcję dyrektora Instytutu Fizyki: w 1969—1976, po czym został zwolniony, i w 1984—1987. Od stycznia do sierpnia 1981 był prorektorem UŚI. Wybrany rektorem, pełnił tę funkcję od 1.09.1981 do — formalnie — 16.01.1982. W 1982—1985 był członkiem Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Od 1981 jest członkiem prezydium Komitetu Fizyki PAN, a od 1982 przewodniczy Sekcji Fizyki Fazy Skondensowanej tego Komitetu. Przez trzy kadencje był członkiem ZG Polskiego Towarzystwa Fizycznego. Od lat 70-ych jest też członkiem Europejskiego Towarzystwa Fizycznego. Autor wielu prac naukowych, m.in. monografii z dziedziny fizyki dielektryków (3 wyd.) i fizyki metali (związki z ziemiami rzadkimi), wydanej też w Holandii w tłumaczeniu na język angielski, oraz opracowania własności magnetycznej ok. 1000 związków międzymetalicznych i ich

stopów zamieszczonych w *Międzynarodowych Tablicach Landoldt-Börnstein* (wyd. Springer).

Przed wojną oraz w 1945—1949 i 1956—1960 działał w ZHP. Członek NSZZ „S” od 1980, był po wprowadzeniu stanu wojennego — jako jedyny rektor — przez tydzień internowany. Jest członkiem Rady Społecznej przy Kurii Katowickiej.

Żonaty; żona Halina jest biologiem; ma pięcioro dzieci: najstarszy syn Mikołaj Andrzej (36 l.), z wykształcenia fizyk, wraz z najmłodszym Augustynem (28 l.) prowadzi własne gospodarstwo rolne, córka Hanna (34 l.) jest biologiem, syn Włodzimierz (33 l.) technikiem, a syn Leszek (32 l.) elektronikiem.